

**צ'ו דער אויפֿמַעֲרְקָה זָמְקִיֶּת פָּוּן דער
צַעַק אַבָּעַ אַין פּוֹלִין**

וּבְאַזָּקֶת קָרְנוֹ יִצְחָק אֲרַמְמָאֵן-אַת.
קוֹמָעַן אַיִן מְאַגְּנִיטָרָאַת כָּדָעַ גְּמִינַע אַן
עַלְפְּרִימְרִיךְ צְגִינְגָּזָן, וּוֹן רַעַנְמַט אַרְיוֹס
דָּאַס קוֹרְטוֹלִיךְ צָוְאַרְלִיכְעַדְרָן יַירְקָהָן חַסְדָּן,
עַס נָגָר בְּכִידְן צָוְאַרְלִיכְעַדְרָן יַירְקָהָן, טַוְטָפָר
אוֹיסְמִינְדָּן דָּי אַלְעָפָרְמָאַגְּלִיטָעָטָן, וּוֹן.
כַּפְּ וּנְגַעַן נָרָם צִיטְ-פָּרוֹלְאָסָטָן,
וּוֹן מַחְשָׁבָן גַּעֲהָרָטָן וּדְן קְוֹוִוִּיטָן.
לְעֵנָן פָּן אַעֲזָבָעַיְן, הַאֲבָן בְּנָן,
יִיְיָן, נְגִינְגָּזָן. אָו זְבָחָאָן דָּא זְבָחָאָן
עַפְּגָעָס אַרְלִיכְעַדְרָן פָּרָר דִּי אַעֲמָמָן
קְרִירְבִּיְן אַיִן פּוֹלִין פָּן דִּי אַעֲמָרְגָּזָן גַּעַר.

טאקטלאזיקיט פוז די ה"ה פוז „גלאס ספאלאטשנוי"

נער קהלה, וחתת האבן אין זיך גענונג

אונזעד גראם

וישען גשיטע אַל גויסען קָאַב
ברועס פָּנָה שְׁמָר, הַחֲזִיק
גראונטן אַגְּטָרָן צִיְּמָן פָּנָה וְרוֹי
הַבְּרִיאָה חַדְשֵׁין וְרִוְתְּחָנָה רִיפָּתָה קָנָן
דָּם דְּלִישָׁן וְיָנוּשָׁס אַן אַגְּטָרָן צִיְּמָן
פָּנָה פָּרִישָׁא-קָרְטָן צַקְנָגָמָישׁ אַרְוֹסֶשֶׁתְּוִי
אַגְּבָנָה-פְּאַצְּגָאָן, עַלְלָן אַסְטָנוֹס עַבְטָב
אַיבָּאָן רִי לְצָנְדָרָן פָּנָה מְוֹרָה-עַבְטָב

דצ' גאנטערליך וואנט גאנזער פון
הנער היינץ קאנגעראטס-טירונגען זויך דע
ווארגאניגענטאט פערר פון יידרטן פולק
דאפעט זאפעט זיינ זאפעט אונדער צעפער
הנער אויסליך פון אונדער לאַפּ-

ה. היגיינה ודריכת מוחזקתה ידיכם!

מִי יַנְعֵלֶת זָכְרוֹנוֹת

אַמְּלָקִיק בִּיאַלְעָר צִיוֹנִיסְטָן.

עד פון גיטער אין וואָלד בעי פריצ'יז
עד אַי דאס גִּזְוָאָרֶן שְׁלוֹם־לְסָה הוַיֵּט.

1

(במיזה)

הנברע וועגן פראָרְשַׁטְּבִּירְטִין די אַקְצִיפֶּס
קָאַלְּגִינְּלִיבְּ-בָּאָגָן, וועגן פָּרְשַׁטְּבִּירְטִין
גָּאנְגִּילְּפָּאָגְן-פָּאָקְרִיסָּס א. א. וו.
ה) אלְּפִירְדִּי בְּיִנְּיִשְׂסָּה אֵיזָּה וְאֵסָּה
סְבִּירְדִּי אָן 4 לְּעַנְגְּרַעְרַע רַעֲדָע.

ה) פָּאַלְּדִיזְּטוֹסְקִיךְ וְנוֹגָטְדִּין דָּאַן מִיטְ אָנוּ
אָס נָאָרְטְּוָאָס בְּאַשְׁעַדְעָנְטִיךְ לְּדִיר אַוְיָזְנִיךְ
פָּרְעַטְּשַׁאָקְ אָן זְוִינְדִּין דְּבָרְבִּי, אָז
דְּבָרְבִּי אַתְּהִירְדִּי כָּל הַחֲלָה
שְׁוֹתָה. שָׁר גַּעֲזָנְטָן וְךָ הַאֲרַצְיָקְ מִיטְ דִּי
אַזְּוֹבְּלִילְעָן אָן וְכָבִישָׁן וְךָ זָהָב
סְתִּים אַתְּהִירְדִּי וְפָרְטִיפָּרָ, אָז יְדָעַר
אַלְּגָלְדִּי וְךָ בָּאַמְּלִיכָּן אָן פָּאָרְנִין
צְוִינְגִּין וְאָס מַעְרְבִּים אָן פָּרְשַׁטְּבִּירְטִין
אָס מַפְּרָד אַקְצִיפֶּס אָן גְּ-מַאְרְקָעָס.

אָס יְדִי פָּאַרְאָמְלִינְגִּין הָאַתְּדִּיעַם יְנוּיִינִים
יְרִין בְּיַאלְּגָלְעָן גַּעֲגָבָן אַשְׁתָּאָרְקָן טְרוּסָ
קָאָרְאִים. סָס וְנוֹגָטְדִּין פָּרְאַרְמְלִטְבִּיסְטִים גַּעֲגָבָן
יְרִין דִּירְשַׁעְמַנְטְּשָׁן, וְולְפָכְבִּי מְהֻאָתָן
יְרִין אַיְצָטָס אַיְדִי פָּאַרְאָמְלִינְגִּין נִישָׁׁתָּ
גַּעֲגָבָן. אַיךְ וְיִוְשָׁסְטָן בְּנַעֲמָנָגָעָן, אַבְרָהָם
הָאָטָס וְךָ דְּבָרְוָוָסָטָן וְעַגְנָגָסָטָן,
בָּאָטָס דְּרָאָף קָמְנִין פָּוָן וְזָרְשָׁעָן אָן וְיִי
גַּעֲגָבָן אַרְקָדְרִיפָּרְאַוְזְלִינְגִּין גַּעֲגָבָן
יְרִין נִינְגְּרַדְקִיסִּים אָן וְנוֹגָטְדִּין שְׁוִין פָּאָרָ-

פְּרָאַרְוָמֶלֶטֶעֶן, אֵוֹ הַרְגֶּסֶת וְעַסְטֶה צִיְּרֶן
אַנְגְּלָנְדֶה אַפְּהַלְּטָן דֵּי פְּרָאַרְוָמֶלֶטֶן, פָּנָן שָׁעָם-
יְרִיחָה וְעַסְטֶה קְרִינְדֶּר יְרִשָּׂוֹת קְרִבָּה, וְוִילְּסָבָּרְגָּה מַדְּגָּסָר וְמַגְּזָרְגָּה קְלָסָה, אֲזָנוֹת אַנְגְּלָנְדֶה
וְאַנְגְּלָנְדֶה-וְאַנְגְּלָנְדֶה, דָּרְגָּה, אַגְּלָסִיסְטָן
פְּרָאַרְוָמֶלֶטֶן 8 אַזְּרָאַלְּגָנָה, וְזָלְגָּה דָּרְגָּה דָּרְגָּה
צְרוּרְשְׁטָהָרְמָה מִיטְקָמָמָה מִטְּאָמָמָה. צָרָה
עַסְטֶה, אֵוֹ מַפְּרָגָנְסֶטֶן 6 פְּרָאַרְגָּסֶטֶן זָלְגָּה אַלְּגָעָה
דָּרְגָּה פְּרָאַרְוָמֶלֶטֶן.

דָּוֹבָרְלַעֲרוֹנָג פָּז בִּרְגָּעָרְמִיְּפָשָׁע אִינְזָה וּאַלְאָזָה

ו- 8 ספַּעֲצִיעָלָא-אַיְמָנְגָּבוֹיָן גָּרְאָזֶשׁ
וַיַּפְּרֵם נְגִימָה מָזָרָק אָוֹן נָגָר 15 מִינּוֹת
אַחֲרָן פְּבָלָגָן פָּאָר דָּעַם וְאַזְּלָעָגָן אַוְיָטָן
הַיְּהִוָּה פְּלָאָגָן פָּאָר דָּעַם וְאַזְּלָעָגָן וְעַטְּסָעָגָן
וְעַטְּסָעָגָן דָּעַם דָּזָוְקָן וְעַטְּסָעָגָן
וְעַטְּסָעָגָן כִּירְקָן גַּעֲמָגָן אַבְּרָקְגִּיעָן
דָּזָאָקְגָּשָׁעָן וְעַלְלָאָן אַבְּרָקְגִּיעָן
וְעַלְלָאָן סְפָּלְגָּרְטָן שְׂטִיכָן פְּלָאָגָן, וְעַלְלָאָן וְעַטְּסָעָגָן
וְעַטְּסָעָגָן אַנְּסָגָן טָגָן וְעַטְּסָעָגָן, בְּכָרְטָן
וְעַטְּסָעָגָן דִּיְגְּנִיקְטָן.

— צי ואולדט ייר, ה' בירגערמיטספער
ישט געווען גענוגיגט, צאליבן נישט-
געונגנען די שטאטישע פֿרײַדָטָען, צי
קיינץשטיינען די ספֿאָסְטָעָן 100 וו'.
אַרְאָר דער פֿרײַלְּאַטְּקָעָן רְהֹבָה אָן פֿרְ
אַמְּזִינְסָטָע עַלְּקָרְשָׁע בְּלִיְתָגְנוּג
גַּוְונִים גַּוְונִים פָּן דער דֶּרֶם אַמְּנָפָר בֵּיבָ
לְּיַאֲגָעָן

— אך ורק אין גזעומפער אויף ג' ייזאָג פון טַטְטָה-דָּאַט אַרְיִינְטֶרְגָּן אַסְּרָאֵרְשָׁלָם וְעַגְּן נְוִיְּקִשְׁתְּעַנְּן דִּי עֲזֹבְּצָהָן 100 ו. סָאָרְדָּה תְּרוּבָה בִּיבְּלִיאָן שְׂעִיק, וְגַנְּגַן וּוְעַכְּבָרְךָן מְבָרְךָן יְמִין וְיְמִינָה נְוִיְּרִינְגְּנִיטָּס אַגְּנְטְּרִינְגְּשִׁיטָּס צְוָעוּרָס, בִּיאָן גַּעֲלַעֲנְגָּהָיִיטָּס אַן 8 פְּרִיאָן מְאַמְּנָסָס וּלְזָקִינָה אַרְיךָ נָעָר נְעַרְנָה אַזְּכָרָן דִּי זָקִינָה

די אויפַּנְגָּמָע בֵּין ה' בִּירְגַּעֲמִיטִיט
טַעַר אֶאָסָט נְהַרְגָּן אֵ וְעַדְרָפְּרִינְטְּעָכְּסָט
כְּאַרְקָטְעָר. דָּצָר בִּירְגַּעֲמִיטִיטְעָר הַאֲשָׁר
גַּעֲדַנְגָּט פְּרָזְרְנָטְבָּאָס אִים אָן גַּעֲדַעְתָּן
טַעַר אַבְּשִׂינְגְּרָט אֵם קָנְפָרְנָט
טַאְקָט אָן אַיְנְפָרְמָרְזָן זִיךְ מְוֹן דָּעַתְּ
פְּרַשְׁעָרְיָה הַאֲגָט וְעַנְמָרְגָּדְלָה
שְׁאַלְמָעְשָׁע כְּגַנְגַּעַלְגָּהָהָה.

טרופר ווין נא-רו-הוט אַפְּגָנוּזָן דָּרְכָן
אַיִינְגְּנֶמֶר אַלְגִּין הַפְּטָפָגָן כָּעֵן
סְמִינָה אַסְטָה וְאַדְרָבָה וְגַזְבָּה אַן
בְּגָזְבָּה יְהִי יְקָבָבָשָׁה
בְּגָזְבָּה גַּזְבָּה וְגַזְבָּה
וְגַזְבָּה וְגַזְבָּה וְגַזְבָּה

אונן ווי טנץן זיך ווי אונטס לזרה.
אונן שטצעל דיר אָרָא, או אַלְעַז נוּנָּן
מעזער, או מַדְאָרֶז דָּקָה בְּלִיטָלָה, דָּקָה
בְּיַעֲלֵרָה וְאַקְבָּנָהָהָה הַיְתָסָּפָּה. צָבָן
רְמַנְגָּבָן פְּאַלְמָה אַזְמָשָׁה אַרְקָה יְהִינָּה
רְדוּעָנוֹוְאַנְטִילְוִישָׁן חַבְרָמָן פָּרוֹזָהָה הַבָּן
יְיִוִי נִישָׁס תָּס אַרְפָּה דִּי יְידָעָשָׁפָר
גְּרַדְּבָּסָּה, מְלָא אַתְּתִּיבָּה אַרְפָּה גְּדָעָךְ
לְאַלְעַזְמָעָה-עַזְמָעָה נָאָר גְּבָרְכִּים טִימָטָם,
פְּרַמְּבָּדָה פְּאַרְבָּה וְאַסְמָבָּה צָוָן.

שאַרְאָרוֹאַרְקָ אַרְבָּעָטָן וְפָרָן צָוְגָעָטָן
דָּבָר נְבוּכָתָן אַיְוָבָן נְשָׁטָן – טָאַ פָּאָרָן
זָהָב ?
– וְיִוְתָּן גְּעוֹצָן קָאָן מֵעַן שִׁיקָּן אַלְסָן
רוֹרְמָעָטָר בְּלוּוֹן אֶזְיָּגָעָנָם שְׂוֹבָּה
נְנָסָטָן, דִּינָסְטָן אַדְעָר אֲגָעָשָׁפָלָטָן,
נְזָרָן כְּבָדָרָן וְנְשָׁסָן. אַזְּבָּעָטָרְפָּטָן
נְזָרָן יְאַזְּבָּעָטָרְפָּטָן, אַפְּבָרָן יְמָוָן
פְּרִירָן רְגָעִיסָּרְרָן אַמְּגָסְרָטָן.
– דָּאַדְרָאַרְקָ אַפְּבָרָן וְעַנְשָׁת אַיְסָנוּגָן זַי
וְיַוְתָּקָעָטָן מְגָנָטָן אָן צָלָעָן זַי מְגָנָטָן
1. לְ. גַּתָּאָן, וְיַיְלָאָן צָלָעָטָן אַוְרָן
אַפְּלָעָטָרְטָאָטָן, אַפְּטָשָׁן אַפְּלָעָן גְּנָמָטָן עַר
דָּר 1.50.
5.

— ס'ווערונן נישט געלאנן אויך פֿאָר. ייִשְׂעַר פֿון דער אַדְרֶבֶּר פּֿאַסְּעַט. פֿון צַצְתַּן אָן ווּט דער פֿאַרְשְׁטִיעַר פֿון צַצְתַּן לְעֵילְעָר וְאַכְּנֶבֶּהָט" וּוְדָרְן סִיטְמֶנָּט.

ש געלאנן.

— וואָס פֿאָר אַ פֿלְעַנְגֶּר בּוֹנוּגֶ דִּי בְּטַלְעַכְּסָאָרְבָּעָתָן האָט אַיר, ה' בִּירְ.

רְוִימְפּֿוֹסְטָהָרָן, אוּךְ דער אַוְתְּנִינְסְּפּֿאָרְיָה יְיִיטָה.

— קְודָם-כֵּן אוּמְוֹנְגְּפּֿאָרְטָהָרָן וּוּרְעָן וּוּסְתַּחַן
עַזְמָנְאָרוּגְּנָעָן וּוּטְפַּאֲרָגְּן אוּךְ יְיִינְגָּן,
בְּרוּווֹיְיָ 900 פֿעַדְרְ-קְרַפְּטָה. דִּי עַלְקָן.

עַזְמָנְאָרוּגְּנָעָן וּוּטְפַּאֲרָגְּן אוּךְ יְיִינְגָּן,
עַזְמָנְאָרוּגְּנָעָן אוּן דִּי אַרְקוֹמְבָּן קְלַגְּנְגְּרָעָר
קְנָטָן. דָּאן וּוּרְעָן אוּסְרָעְגְּלוּרָט דִּי
דְּקָרָעְסָן-גָּאָן, וּוּטְפַּאֲרָגְּן וּוּטְפַּאֲרָגְּן

שְׁעָרָר דִּי בְּרִיעָן. סְוּוּעָטָן דָּאָטָן גְּמַפְּסָכָט
סְפַּעַזְיְיָלָרָן פֿאָר-בְּלָאָן פֿאָרְגְּוּרָן.

וּפְלִילְאָסְטִיקְּ-גָּאָס וּוּטְפַּאֲרָגְּן אוּךְ יוּסְמָעָן.

ט, אדענער נאָר דערפֿן צְאַלְעַן אַקְיָה
כּוֹם, רַוְּטוֹן אַיִּזְוֹן טַוְּן אַסְפַּעַט.
לְעֵד קַמְרַיְּאַט, וּפְעֵלָה וּוּרְתַּעַן אַז
צְאַעַק בְּאַעֲלָת, דַּיְּקַמְּיָהַעַן וּעַט
שְׁעַטְּנִין פָּן מָר, אַלְסְּ בְּגַרְגָּרִיְּסְטָעָר,
אַז אַפְּרָוּבְּנָעָר, אַזְּן 4 פָּרָאַר.
יעַרְבָּן דַּעַר יְדַעְשָׂר בְּעַפְּעַלְגָּוָגָן
קַמְּסִישָׁוּן וּעַט זֶרֶק צְנוּנִיְּקַמְּעַן יְעַדְעַט
אַז וּעַט בְּטַרְקָעָן אַלְעַזְעַדְגָּן
דַּי אַרְעַמְעַן פְּרָאַרְעַמְעַרְטָרָעָט דָּאַר.
בְּגַלְעַדְמָלְן בִּים אַפְּאַטְעָן, וְאַס
סְּפִיטְרִיְּתָן, אַז וְעַנְפָּן נִישְׁבָּסְפָּרָאַר.
לְעֵד גְּאַזְמָנְעָר וּעַט וְיִי
שְׁרַיְבָּן אַז אַסְפְּעַזְעַרְגָּר לְיִסְטָעַ.
נִשְׁתָּחַוְתָּן אַוְיָן שְׁרוֹקָאַנְגָּן
וְאַסְעַדְגָּן וְעַלְעַדְגָּן
נוֹנְשָׁתְעָבָן קִין שְׁמַטְרָאַךְ.

פָּרֶס דַּי פְּעַרְגָּוֹן, וְעוֹלְכָעַ האָבִן
עוֹמֵנָה אַיִן אֲגַדְּרָעַ שְׁטָפָן, וּוְצָטָן
שְׁעַטְּפָתָן-פְּאַרְגָּוֹלְטָנוֹגָן אָזָרִי אַרְוֹסָה-
צְרוֹן דַּי דְּזָקְמָגָן אָן וַיְיָ וְעוֹלָן
פְּמָאָר נָאָר בְּאַגְּלָלָן דַּי קָאָסְטָן, דַּי
וְעַלְכָעַ האָבִן גַּמְכָּסָט וְעוֹרָעָט
הַבָּהָה-כָּוָן פָּון יָאָר 1931 אָן האָבִן
טַב קְרִין קָאָפְּרָיָן וְעוֹלָן נָאָר דַּי קָאָרָן
סְגַנְכָּסָט וְעוֹלָן נָאָר דַּעַם אַפְּגָאָל
בְּלוּוּי 1.50 וְלָ.

- וְעוֹלָן אַיִס דַּעַר יְיָדְשָׁר אַנְטִילְיָ
דַּי עַפְּנָטְלָבָעָן אַרְבָּעָן פָּון מָגָנִיס-
טָן?

- אַנְסְּפָרְגָּזִיטָק אָן דַּקְּנִישָׁתָן אַגָּן
קְרִין אַגְּבָעָטָרָה, וְעוֹלְכָעַ זָנָגָן
טַש רַעַינִיסְטָרָט אַנְסְּמָהָהָן אַזְמָט
אַרְבָּעָטָס-פְּאַרְגָּוֹלְטָנוֹגָן אַיִן שְׁעַדְלָעָן.

נור איך בין גורייט צו עטפנין אַ פרער
רעדנטיסטראָצְעַס פֿאָר אַלְּיַזְּר
דערלְּיאִידְּקָעָטְּן אַרְבָּעָתְּן דֵּין
אַשְׁמִינְיאָה אַונְגָּעָטְּן גַּגְגָּן.
אַלְּפָגָּן קָאָגָּן.

- דער בירגנרטיסטער, ה' איניש.
- וואָצְרוּווֹוִיַּה, האַהֲנוּוֹוִיךְ אַגְּזָן אַוְּצְעָמָן דעם אַפְּרֶשְׁטָרֶין פָּן "בָּגָלְטָר אַזְּבָּאָגָלְטָר", ו' וַיֵּבֶן מִיאָדָעָן אַיִּחְזָה שְׂעָהָדְרָקָעָן קָאנְפְּנָעָרְצָן אָן אַיבְּרָנְגָּעָבָן אֶרְזָה רַוי אַסְּכָּטָן אַגְּנִינְטָרְסָטָעָן קָרְנוּגָּעָן אַזְּבָּאָגָלְטָר אַרְיָה פרָגָן, וְאָסְן וְעַזְּנָן אַסְּמָעְטָלָס גְּזָעָנָן.
- דער ה' בְּיַעֲרְמִיטִיסְטָר הַקְּסָוִוִּי זַיְגָּגָן פָּן שְׁתָּאָרָאָט דַּעֲרַקְלָטָר, דַּרְדָּר אַזְּבָּאָגָלְטָר מִשְׁיָּוָם וְדוֹר אַזְּנָן נִוְזָן גְּנָוִי בַּאֲלִיכָּן אַךְרָן, וּרוֹי אַזְּבָּאָגָלְטָר אַזְּבָּאָגָלְטָר.
- אַפְּרֶוּחָן פָּן דער גַּשְׁעָנִינִישׁ?
- אַיךְ הַאֲבָן — דַּעֲרַקְלָטָר קָאָפְּלָעָן.
- דער בְּיַעֲרְמִיטִיסְטָר — אַפְּרֶוּחָן

בפָּרָס אַמְּדָה וְנוֹעֵדֶת
הַגָּלְעִון דִּי כְּרָבָר בַּיִס
דָּרְלָוִירְיוֹן
בְּעִיר – פָּרָס
עַמְּדָה צָרְבִּיכְעַס פָּאַמְּלִיעַס

לְדִילָי = בְּרִין וְצַלְעָנָר

ג' וענ"ה וענ"ה למן ב-כ"א ובאותם עד עתה א' המנחות וא' הנחתה"

